

Angst

een toneelstuk van Stijn Devillé

ANGST

De gespeelde tekst kan verschillen van de tekst in deze brochure. De tekst van Angst kwam tot stand dankzij een werkbeurs van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

De voorstelling gaat in première op 14 januari 2014 in OPEK te Leuven, in regie van de auteur en in een productie van muziektheatergezelschap Braakland/ZheBilding (Leuven) en theatermakershuis deQueeste (Hasselt). De muziek is van Geert Waegeman & Bert Hornikx.

Met Simone Milsdochter (als Tina Krimp), Michaël Pas (als Carl Jacobs), Tom Ternest (als Pascal Putseys), Tom Van Bauwel (als Luc Ackermans), Bram Van Der Kelen (als David Ackermans) & Sara Vertongen (als Gwendolyn Lallemand). Emma Devillé, Lore Meesters, Margot Haljan-Schoors, Marie XX spelen afwisselend het Kind. Els Theunis staat in voor de dramaturgie. Jorine van Beek ontwerpt de kostuums, geassisteerd door Lize Clara. Christophe Aussems & Alexander Schreuder geven feedback. Bastiaan Malcorps, Shana & Lien lopen stage.

Techniek en decorbouw onder leiding van Thomas Verachtert, Kishan Singh en Dries Bellinkx. Stefan De Reese en Tom Buys voor de klanktechniek. Ellen Haesevoets (productie), Sanne Hubert (communicatie), Eefje Bosmans (zakelijke leiding BZB), Els Gennez (zakelijke leiding DQ), Christel Dusoleil (externe relaties).

Veel dank aan Christophe Aussems, Huub & Christine Colla, Lara Rogiers, Maarten Devillé, Maarten Ketels, Jan De Braekeleer, Stefaan Vandelacluze, Hai-Chay Jiang, Wouter Hillaert, Evelyne Coussens, Ivan Vrambout, Jorre Vandebussche, Koenraad De Backere, Christel Dusoleil, Marian Boyer, Ruth Mariën, Raf Weverbergh, Liesbet Stevens, Tuur Devens, Geert Waegeman, Ivo Janssens en vele anderen.

Leestip : de tekst is leesbaar als in mekaar schuivende verticale kolommen. De bladspiegel geeft zo het pingpongen der dialogen weer. Bovenaan elke pagina staan de namen van de betreffende personages boven hun 'kolom'. Deze plaatsing wisselt per scène.

Dit is een uitgave van Braakland/ZheBilding. Opvoeringsrechten bij SABAM – © Stijn Devillé 2013.

Angst

personages

gwendolyn lallemand
minister van financiën, kopstuk van de liberale partij

carl jacobs
hedge fundmanager, haar schoonbroer

luc ackermans
christendemocratisch politicus, toekomstig premier

david ackermans
journalist, activist, zijn zoon,

pascal 'patsj' putseys
CEO van de christelijke coöperatieve

tina krimp
eurocommissaris

een kind

99 figuranten

Deel I

38 weken later

vooraf

*(het is donker
langzaam gaat het licht op en onderscheiden we 99 mensen
in hun dagelijkse plunje
die voor het publiek staan en ons aankijken
het duurt lang en de 99 zullen de hele voorstelling blijven staan*

*de personages in het stuk
nemen hen waar
of niet
al naargelang*

*in elk geval ontrolt het verhaal zich
voor de ogen van deze mensen
en spelen de acteurs hun rol
in het aanschijn van deze 99*

dat is hun betekenis

*misschien stellen zij hier of daar
een handeling
misschien ook niet*

maar ze zijn er

en dat is wat telt)

(een lange tijd gebeurt er niets)

(dan gaat een telefoon)

pascal luc

1.

neem op
neem op
neem op

hallo
wat ik heb iets geraakt

hè?
luc? ik heb iets geraakt
denk ik
ik weet niet

hoe laat is het?
ik moet iets
ik weet niet
ik reed niet te hard
ik heb even
ik moet even
mijn ogen

luc
het is half vier 's nachts
wat is er
het was een slag
ik ben wakkergeschrokken
ik zag nog iets de berm in vliegen
ik ben doorgereden

wat?
nee
ik heb geremd
eerst geremd
alles dichtgesmeten
maar ik zag niks meer
ik zag niks
ik ben doorgereden
ik weet niet

waar ben je?
naast de auto
ik sta naast de auto

waar
ik weet niet
ik kwam van het kabinet
ik reed naar huis
ik ben doorgereden
ik sta 10 12 kilometer verderop
aan de kant
ik sta aan de kant
ik heb jou gebeld

heeft iemand je gezien?
ik weet het niet pascal
je moet terug

wat heb je gezien
ik weet het niet
iets in mijn koplampen
een jas
het kan een jas geweest zijn
regenjas
en jij belt naar mij
fok
fok
fok

pascal luc

ik moet mij aangeven
is er schade aan de auto?

deuken

paar krassen

ik wou niet

ik moet in slaap gevallen zijn

ja

ik had koen naar huis gestuurd

omdat het zo laat zou worden

had ik hem naar huis gestuurd

de chauffeur

de besprekingen zouden –

godverdomme

hij heeft ook een leven dacht ik

een gezin

het is je dienstwagen

ja

je moet terug

gaan kijken

nu

david   carl

2.

wat?   wit
            vier gram
hè?   okee sorry
            ik zocht iem –
mounir?
            ja
hij is er niet
ga weg
het stikt hier van de flikken
doe maar via thor
            ik koop niet op het net

wacht –

jij bent thomas
            nee
thomas jacobs van –
AXIS bank
            nee
de ex van minister lallemand
            je hebt de verkeerde voor
ik ken je –
            wie weet
            ik ben weg
david

            wat is er gaande hier?
            (al dat volk)
ze vrezen voor de sluiting van AXIS bank
de bock heeft vanmiddag 1200 man ontslagen
het houdt niet op

opknopen die kerels
            lallemand is dood
wat?
            morgen al begrafenis
de minister?
            haar vader
            ze houden het stil tot maandag
wat –
            uit de boom gevallen
            bij het plukken van de krieken
ik had hem liever voor de rechtbank gezien
            hm

wie ben jij?

            carl
jacobs   schoonbroer
            niet de ex
david ackermans
je kent mijn blog
            die david
            okee
ik heb twee gram
persoonlijk gebruik
            can't do
            ik check mounir

gwen
carl

3.

ongelooflijk dat hij gewoon niet opdaagt
het lef
je kent hem
hij heeft godverdomme zijn bank om zeep geholpen
juist daarom
het is zijn schoonvader die begraven wordt
carl
en de opa van simon
hij had hier moeten zijn
of minstens simon moeten invliegen
och
wat kan ik die vent –
gwen
sorry carl
hij is je broer
ik weet het
ik heb 14 jaar gepoogd met hem een leven op te bouwen
dat is niet gelukt
maar hij zou wel respect mogen hebben
voor het verdriet van zijn vrouw
het verdriet van zijn kind
en de dood van zijn schoonvader

thomas had hier moeten zijn

is dit intieme kring?
er is niet eens een kring
wat een grap
een minister van staat begraven als een paria
ach wat
hij heeft het er zelf naar gemaakt natuurlijk
gwen
ik ben hun shit aan het opkuisen carl
thomas en papa hebben *AXIS* opgeblazen tot –
en wat schiet er nog van over?
herman de bock heeft gisteravond 1200 mensen ontslagen
ja
ik kan het puin ruimen
mooie erfenis

hij heeft nooit een staatsbegrafenis gewild
gelukkig maar
dat zou pas pijnlijk geworden zijn

dan werd alles nog eens opgerakeld in de pers
het hele *AXIS* debacle
en kon ik mijn onderhandelingen wel vergeten
maandag staat het in alle kranten
kan je niet onderuit
ik moet godverdomme de dood van mijn vader
een week lang uit de media houden
om mijn partij in de regering te krijgen

hoe cynisch kan het worden
het is goed gwen

ik mis simon

ik had nooit mogen toestaan
dat thomas hem meenam naar londen
ja
ik sta helemaal alleen carl

gwen   *carl*

ik ben doodop
we zijn al 38 weken
non stop aan het onderhandelen over die fucking regering
ik moet vechten voor mijn plaats
de partij ligt uiteen
iedereen kijkt naar mij nu alexander opstapt
maar luc ackermans is niet dom
hij wil natuurlijk een christendemocraat op financiën
en mij naar buitenlandse zaken
    daar heb jij toch niks te zoeken
hij wil me zo ver mogelijk bij hem vandaan
ik laat me dit niet zomaar afpakken
    energie
    zorg dat je energie hebt

    financiën ben je misschien
    liever kwijt dan rijk
ik wil afmaken wat ik begonnen ben
ik ben de eerste vrouw ooit
op financiën in dit land
    ja
och god
ik weet het niet

toen ze belden dat papa uit de boom gevallen was –

ik had al drie nachten niet geslapen

fok zeg
zie mij hier staan

    mascara
hm?
    veegje mascara
oh
ja
sorry

och komaan
hhrrrr
godverdomme

okee
hoe laat is het
    elf uur
ik moet naar het parlement
    gwendolyn
    je hebt net je vader begraven
het akkoord moet rond
carl
en AXIS mag niet vallen

pascal luc

4.

er is niks te zien
ik ben vanochtend teruggereden
er is niks te zien
misschien was het een dier
het was een jas
of iets
een lange regenjas
geen dier

je bent moe luc
je bent in slaap gevallen aan het stuur
misschien heb je gedroomd
je bent geschrokken van jezelf
twee drie seconden
meer moet het niet geweest zijn
neen

ik schrok ooit wakker
op 30 centimeter van een oplegger
alles dichtgegooid
aan mijn stuur getrokken
maar ik bleek op een parking te staan
de motor uit
tussen stilstaande auto's

ik had me blijkbaar nog
net aan de kant gezet
voor ik –
de remsporen zijn er pascal
de deuken en krassen ook
ik heb iets geraakt
heb je aangifte gedaan

neen
waarom niet

–
je durft niet
wat moet ik aangeven?
wat?
er is niets te zien
er is geen melding van een ongeval
van slachtoffers
van vluchtmisdrijf
waar ben je dan bang voor?
laat me gerust

gwen luc

5.

wat is er met je auto?

wat?

paaltje?

hm ja

ik weet niet

(koen -)

gaat het een beetje met je?

het is okee

het is achter de rug

dat is het voornaamste

we hebben andere katten te geselen nu

herman de bock heeft 1200 man moeten ontslaan

AXIS heeft nieuw geld nodig

ik wil zo snel mogelijk pascal putseys zien

de christelijke coöperatieve

zal haar verantwoordelijkheid moeten nemen luc

heb je iemand om op terug te vallen?

ik weet niet

de gemeentelijke holding?

ik bedoel thuis -

met simon

thuis is thuis

ik ben hier om een regering te vormen

okee

ik wil dit graag even onder ons

over de grote lijnen

zijn we het eens

toch?

begin geen spelletjes te spelen

jullie krijgen pensioenen

en buitenlandse zaken

okee

en?

maar dan raken we niet

aan de pensioenleeftijd

vergeet het

je hebt geen keus gwendolyn

als je dat wil luc

moet je met de socialisten onderhandelen

niet met mij

tot ziens

ik roep mijn partijbureau bijeen

gwen

we hebben hier 38 weken over onderhandeld

je krijgt vijf ministers in het kabinet

de liberalen hebben de verkiezingen verloren luc

mijn premier heeft ontslag genomen

een groot deel van onze leden wil in de oppositie

i'm the last man standing

je krijgt mijn vel niet voor niets

wat is jouw voorstel gwendolyn

5 ministers

twee staatssecretarissen

de pensioenen op 67

ik wil een bestuursmandaat in de europese centrale bank

gwen   *luc*

en wij houden financiën
    dat is geen voorstel
jij wil premier zijn
get used to it
    daar heb ik de liberalen niet voor nodig
je wil een herstelregering?
ik wens je veel succes met de socialisten
    gwen
    een bestuursmandaat bij de ECB
    bij de volgende benoemingsronde
    okee
en
    wie is je kandidaat?
dat gaat je niet aan
verder
pensioenen
    de verhoging van de pensioenleeftijd
    laten we in de loop van de regeerperiode
    ‘onderzoeken door experts’
je bent niet te geloven
    anders krijg ik dit niet verkocht aan de beweging
    gwendolyn
    dat weet je
okee
maar ik leg dit elke week opnieuw op tafel
    fair enough
en financiën
    financiën kan ik je niet geven
waarom niet
    omdat jullie er een potje van hebben gemaakt
    de afgelopen jaren
je weet dat dat niet waar is
    dat is wat de mensen zeggen gwen
de crisis is niet mijn fout
dat weten de mensen ook
ik kreeg evenveel voorkeurstemmen als jij
    en wat zal er maandag over AXIS
    in de kranten staan?
    over je vader?
dan gaat de deal niet door
    stel je niet aan
zeg in je mededeling dat de liberalen
zelf orde op zaken zullen stellen
op financiën
dan heb je je regering

kind

6.

zo begint
het tweede boek
van dit verhaal

het regent in europa
en storm kondigt zich aan

het is najaar 2008

wie heel goed oplet
ziet dat de hele wereld kantelt
en langzaam alles overhelt

landen zullen moeten lenen
om hun banken recht te houden
regeringen besparen hun bevolking arm
zo wordt winst geprivatiseerd
en is het verlies voor iedereen

niemand probeert dit
anders voor te stellen
dan als lapmiddel
als zwakgebod
als oplossing van korte duur

dat maakt de landen kwetsbaar
en een makkelijke prooi
voor speculanten en beleggers
die de rente opdrijven
en de staatsschuld zo verdiepen

gehaaide hedgefonds hebben al
de banken ingeruild
en maken jacht op staten
die duidelijk niet sterk meer staan
en makkelijk te wurgen zijn

en de enige remedie lijkt
de lokroep van de groei
geen enkele politicus die daaraan twijfelt
in het jaar waarin alles kantelt

er is gewoon geen andere keus
zeggen economen en ministers
dan de recessie snel te stoppen
en opnieuw te kunnen groeien

en vakbonden die nu net erg belangrijk zijn
hebben alleen nog hun oude recepten
en sociale partijen
die jaren mee hebben bestuurd
hebben schijnbaar geen idee meer
en verliezen zo hun zeggingskracht

want aan de rand van het bankroet
is er geen tijd en geld meer over
om even stil te staan
wegwezen en time is money
en almaar harder lopen wij
almaar verder
meer vooruit
want concurreren is toch
samen lopen
en stilstaan achteruitgaan

kind

dus loopt iedereen vooruit
om de tredmolen weer vlot te krijgen
herstel
herstel
de wedloop van de groei
want iedereen moet groeien
en iedereen moet volwassen worden
en iedereen moet sparen
en iedereen moet inleveren

en rond en rond zo draait de wereld

zo wordt de horizon steeds kleiner
en hoe hard we allemaal ook lopen
die horizon wordt kleiner

en wolken pakken samen
tot een perfecte storm

en armen worden armer
en rijken worden rijker

dus mensen gaan de straat op
bezetten nu de pleinen
want stilstaan is ook stoppen
de dingen overdenken
kijken
welke kant het uit moet
voor de donder knalt

maar in de panische wedloop
van almaar verder
heeft niemand in de gaten
dat de lucht nu almaar vuiler wordt
dat de olie schaarser wordt
en daardoor almaar duurder
en dat al die kleine kinderen
die uit het blije weerzien
zijn geboren
na de laatste grote oorlog
intussen 62 jaar geworden zijn
en nu rekenen op een pensioen
want 62 plus 1946 is samen 2008

het jaar waarin alles kantelt

dat is dus de stand
terwijl de donder rommelt
en de eerste vlagen striemen

pascal
gwen luc

7.

150 miljard
het gaat om een waarborg
die we AXIS moeten geven
niet om cash
maar toch
er is geen alternatief
wat doen de fransen
fifty fifty?
het elysée zegt 60/40
jesus
wat is het risico
we gaan het nooit tot een faillissement laten komen luc
bovendien betaalt AXIS ons
een jaarlijkse premie van 300 miljoen euro
voor die waarborg
weet je wat dat betekent voor onze begroting
dat is zuurstof
ja
als we er geld aan kunnen verdienen
des te beter
okee
nu nog 3 miljard cash
wat doe je?

hallo
putseys
pascal?
gwendolyn lallemand
ja gwendolyn
er is een spoedvergadering
over de herkapitalisatie van AXIS
op het kabinet van de premier
misschien toch aangewezen
dat je er zelf bij bent
nu?
nu
waarom?
niet aan de telefoon pascal
ik zie je dadelijk

luc
wat?
hoeveel gaat mij dat kosten?
pascal
ik –
heb je de krant gezien?
weekendongevallen
niets over –
ik heb het over de extra bijlage rond etienne lallemand
en zijn truken bij AXIS
de hele beerput gaat weer open
en nu belt zijn dochter
dat ik naar een spoedoverleg moet
op jouw kabinet
ja
weet ik
ik heb je nodig pascal

pascal
gwen luc

goed
waar is iedereen
we zijn er
dit is het?
wij drie?

wij drie
komaan
je gaat dit niet in mijn nek schuiven
AXIS is jouw probleem gwendolyn
niet het mijne
AXIS heeft tegen morgen
een injectie van 3 miljard cash nodig
en een waarborg van 150 miljard euro

vooruit
waar is mijn chequeboek
doe niet cynisch
pascal

komaan zeg
waar zit jean-luc pollard
waar zit thomas jacobs
waar zit herman de bock
in overleg met het elysée
heeft luc zonet de staatswaarborg van 150 miljard ondertekend
maar nu zoeken we nog 3 miljard cash
de fransen zijn bereid
de helft op tafel te leggen
als wij dat ook doen

wel dan
de vorige regering heeft
al genoeg belastinggeld
in de banken moeten kappen
pascal
de nieuwe regering
wil dat anders aanpakken
de aandeelhouders moeten zelf
mee in bad

en dat noemt zich premier
ik kan het mij niet permitteren
pascal
om een bank te financieren
waarvan de christelijke beweging
een grote aandeelhouder is

tenzij de beweging zelf ook over de brug komt

de regering is bereid
een miljard te investeren
als –
als wij de overige 500 miljoen
zelf ophoesten?
zijn jullie gek
de christelijke coöperatieve
moet inschrijven op 50 miljoen aandelen AXIS
aan een koers van 9 euro 90

dat is bijna 3 euro méér
dan het aandeel vandaag waard is

hebben jullie dit doorgesproken?
maakt dit deel uit van het regeerakkoord?
weet jij hiervan?
wettelijk is een snelle kapitaalverhoging
alleen mogelijk
tegen de gemiddelde koers
van de afgelopen 30 dagen
dat is 9 euro 90
anders riskeren we rechtszaken

pascal
gwen   *luc*

van de kleine aandeelhouders
en krijgen we europa op ons dak

samen geeft dat
een half miljard

350 miljoen

meer heb ik niet
dat bedrag moet hoger
of we stoppen met praten
mij best
ik heb hier niet om gevraagd

dan gaat AXIS vandaag nog failliet

wij hebben daar het geld niet voor
gwendolyn
ik zit al met een miljard in die bank
je wringt de coöperatieve de nek om
als AXIS de boeken moet sluiten
houden je coöperanten ook niks over
ze zijn tenslotte aandeelhouder

en dan heeft jouw christelijke beweging
37.000 gedwongen ontslagen op zijn geweten
voor jou is het eenvoudig
mevrouw lallemand
voor jou zijn het abstracte getallen
wat cijfers in tabellen
maar voor mijn 800.000 coöperanten
is dit hun zuurverdiende spaargeld
hun appeltje voor de dorst
hun pensioenfonds
de christelijke coöperatieve
is een solidaire beweging
mevrouw lallemand
ik weet niet of u dat woord kent
solidariteit
het gaat hier om 800.000 arbeiders en bedienden
die mij hun geld hebben toevertrouwd
om het te beheren als een goede huisvader
niet om er roulette mee te spelen
op een instortende markt
mag ik uit je
emotionele tirade
afleiden
dat je akkoord gaat
pascal?

één voorwaarde

ik wil dat mijn coöperanten
kunnen genieten van de spaargeldgarantie
als dit foutgaat
het zijn aandeelhouders pascal
beleggers
geen spaarders

zij krijgen dividend als het goedgaat
en lopen risico als het foutgaat
dat is de aard van het spel

dit is geen spel
gwendolyn

pascal   *gwen*   *luc*

ik denk dat pascal
een punt heeft
gwen
het gaat om geld
dat gewone mensen opzij hebben gezet
voor de toekomst
mij lijkt dat sparen
als AXIS met deze redding stevig staat
zullen we jouw garantie
nooit moeten aanspreken gwen

mijn stijl is het niet
maar als je het juridisch verkocht krijgt luc
you have it your way
okee

heren
dankuwel voor de samenwerking

(ik zal een fiks deel
van dat geld
moeten gaan lenen luc
een half miljard godverdomme
misschien kan dat wel
rechtstreeks bij AXIS zelf)

david
luc

8.

hoe kom jij hier binnen?
langs daar
staat er geen controle
je bent niet aangemeld
de naam ackermans
opent nog steeds deuren
ik wil niet dat je daar
misbruik van maakt
in godsnaam papa –
hoe zie jij eruit
ik ben je zoon
breng me niet in verlegenheid
david
hey chill
wat is het probleem?
wat kom je hier doen?
dus
dit is het dus
ik heb nu geen tijd david
mooi optrekje
je mag hier niet roken
okee okee
david
ik wil dat je stopt met die blog
nope
wat?
nope
ik heb net een aanbod van nrc en the guardian
om voor hen te schrijven
omdat je de zoon bent
van een premier
omdat ze mijn stukken goed vinden
ik wil dat je ermee stopt
heb je me niet gehoord?
ik ben geen zestien meer
zolang je in de oppositie zat
vond je het prima
dat ik kritische stukken schreef
en nu ben je bang gecompromitteerd te geraken
ik zal even kritisch schrijven over jou
als over de vorige regering
beloofd
als je zelf niet luistert
bel ik naar de redactie
ah
zullen ze leuk vinden
doe ze de groeten
krijg je meteen de voorpagina
idiot
jesus
ik had nooit gedacht
dat het zo snel zou gaan
wat
de verandering
wat
je bent een etmaal in functie
en dit is het effect
doe niet belachelijk
david

david
luc

dus dit is
wat je ervoor over hebt
ik moet dit land op de rails krijgen
ik weet niet of je al eens buiten gekeken hebt
er is een crisis aan de gang
ik mag geen fouten maken david
vertrouw dan godverdomme op jezelf
in plaats van op alles gecrispeerd te reageren
je komt uit de arbeidersbeweging
gebruik dat als leidraad
ja
ik snap niet dat je in coalitie gaat
met de liberalen
waar zijn de socialisten?
waar zijn ze?
ik heb ze in de campagne niet gezien

de mensen zijn bang david
in europa wordt er dan altijd conservatief gestemd

als er crisis is in de states
winnen de democraten
in europa is het andersom

dat is al altijd zo
hier valt er meer te verliezen
ja
en de mensen hebben nog niet door
dat een herstelregering
de bedrijven vrij spel zal geven
en op de zwakkeren zal inhakken
dat is niet waar
herstel betekent
een terugkeer naar de goeie ouwe gang van zaken
je regeerakkoord staat vol
besparingen
privatiseringen
ik heb nochtans net AXIS bank
voor de helft genationaliseerd
precies
en wat wil dat zeggen?
dat de financiële sector daardoor veiliger wordt?
of dat onze staatskas vanaf nu
beursgenoteerd is?

en dus ten prooi valt aan de wispelturigheid van de markt?

jij kan alles altijd zo heerlijk simplistisch voorstellen
geen wonder dat de mensen je stukken
graag lezen

de beurzen zijn bang
in heel de wereld
staan de aandeelhouders
stijf van de angst
je houdt nu de bank recht papa
voor even
en als het aandeel zakt
gaat het land mee onderuit

een staatsgarantie van 150 miljard euro
in godsnaam
laat het cijferwerk over
aan de mensen die kunnen rekenen
david
dat heeft de wereld de afgelopen jaren

david
    luc

ook gedaan
en kijk waar we staan
    AXIS betaalt ons een vette verzekeringspremie
    in ruil voor de staatswaarborg
    we verdienen geld
    aan de redding van de banken

right
    300 miljoen premie per jaar die we opstrijken
    weet je wat dat betekent voor onze begroting?
    zuurstof
    dat is zuurstof

bankiers worden gered
en zieken en bejaarden
creperen in instellingen
omdat er geen geld is om ze te verplegen
    een onvoorstelbare financiële apocalyps
    zou zijn losgebarsten
    als we de banken niet hadden gered
    en ja
    natuurlijk druist dat in
    tegen elk vezeltje rechtvaardigheidsgevoel
    dat ik in mijn lijf heb

    waarom moeten we uitgerekend
    de banken die de grootste schuld hebben
    de grootste vergeving schenken

nee dat is niet eerlijk

    maar het was nodig

    de hele economie
    zou ten onder zijn gegaan
    als we die enkele banken niet hadden gered

er is geen alternatief

als er geen alternatieven zijn
hebben we geen democratie meer nodig
dan kunnen we het stellen
met een boekhouder
    je maakt er een karikatuur van david
luister dan naar wat ik zeg
jij luistert nooit
naar wat ik zeg
alle partijen zijn op mekaar beginnen lijken
alle politici
jij ook
waarom ben je zo bang voor het verschil
als je aan de macht bent
moet je toch het verschil kunnen maken
daar gaat het toch om?
je wint de verkiezingen
dus breng je je ideeën ten uitvoer
partijen die geen ideeën hebben
moeten verdwijnen
als de ideeën op zijn
is er niks van waarde meer
    wat kan ik doen?
    we staan machteloos
    tegenover de internationale markten
    de multinationals
    er is aan de druk van die buitenlandse krachten
    niet te ontkomen
maar hoe kan je dan nog spreken

van democratie
als we het economisch beleid
niet via de stembus kunnen veranderen?
waarom moet ik dan nog gaan stemmen?
dat is een regelrechte abdicatie van de politiek

abdicatie

dan stel je de politiek ondergeschikt aan de economie
je levert onze levens over
aan wat in directiekamers
in peking
in dallas
of abu dhabi wordt beslist
politiek moet toch ook betekenen
dat jij
als premier
iets anders kan besluiten

je moet toch minstens
de gedachte aan alternatieven
levend houden
alternatieven zijn voor dromers david
deze tijd vraagt om doeners
mensen die hun verantwoordelijkheid nemen
die participeren
actief meedenken
ik doe de hele tijd niet anders
je verwacht kritiek spuien
en twijfel zaaien
met verantwoordelijkheid nemen
dat is te gemakkelijk jongen

nee natuurlijk
een regering wil geen last hebben
van zijn burgers
je wil brave
verantwoordelijke
zelfredzame
ondernemende
actieve burgers
die nauw samenwerken met het bedrijfsleven
die geld verdienen en het uitgeven

de overheid heeft de burger
jarenlang geleerd
zich als een consument te gedragen
en verder zijn mond te houden
stel je niet aan
hele generaties hebben zich kapotgewerkt
in jobs waar ze de pest aan hadden
enkel en alleen
om spullen te kopen
die ze niet nodig hadden
omdat hen werd voorgehouden
dat ze afstevenden
op het aards paradijs
maar nu zijn ze blut
en zijn er geen jobs meer
en gaat het mes in de uitkeringen
en dus
worden hun stemmen niet meer gehoord
neen
hun stemmen worden alleen nog geteld
david
iedereen is die tirade van jou
tegen het kapitalisme toch allang beu
het beste argument
tegen de democratie

is vijf minuten op café met de gemiddelde kiezer

dat zei churchill al
en het is er niet beter op geworden

natuurlijk weten we
wat we moeten doen
we weten alleen niet wat we moeten doen
als we nog verkozen willen geraken

we hebben alles al een keer bedacht en geprobeerd
david
en ja
allicht zijn alle partijen opgeschoven
naar het midden
omdat daar nu eenmaal
meestal de waarheid ligt

er is niet één alternatief
er zijn misschien vele kleine alternatiepjes
lokaal
ad hoc
beleidslijnen
wat meer zus of zo
nuanceringen
ja enerzijds anderzijds
maar het hele idee van één alomvattend alternatief
is te vervelend om nog serieus te nemen

niet te geloven
    waarom lach je
je bent niet te geloven
heb jij er enig idee van
hoe cynisch je geworden bent?
    zijn we daar weer aanbeland?

echte democratie
mijnheer de eerste minister
is gebaat bij beeldenstormers
bij niet-aflatende kritiek
omdat dat je wakker houdt
alert
blik op de wereld
wie politiek beschouwt
als boekhouden
laat uitschijnen
dat hij waardenvrij handelt
dat hij alleen maar op de winkel past
regeltjes toepast
maar politiek is niet boekhouden
politiek is niet regeltjes toepassen
politiek is regels maken
politiek is beslissingen nemen
ook al houden die beslissingen risico's in
beslissingen
die verder reiken dan de korte termijn
de volgende verkiezingen
beslissingen die leunen op
een visie
een idee
op waarden
wie zogezegd
objectief en waardenvrij bestuurt
zet de deur open voor normvervaging
    doe niet altijd zo gewichtig
    david
ik doe niet gewichtig

david
luc

ik hecht gewoon nog belang aan dingen
dat schijn jij niet meer te doen
jij bagatelliseert alles
je maakt alles belachelijk
ik ben niet de politiek ingegaan om –
kijk
dit is precies de reden
waarom mama bij je is weg –
wat
laat zitten
we gaan er niet weer over beginnen
zeg het
wat
laat zitten zeg ik

vanmiddag staat er een artikel van mij
online
over de normvervaging
aan de top van jouw beweging
wat bedoel je
de nationaal voorzitter van de christelijke arbeidersbond
laat zich betalen via een
managementvennootschap
ronny devisch?
onmogelijk
wettelijk is er niks mis mee
maar of de arbeiders die hij vertegenwoordigt
het ook leuk vinden
dat devisch zo ontsnapt aan een heel pak belastingen
die zij wél moeten betalen
lijkt me twijfelachtig

waardenvrij is het zeker niet

van waar haal je die informatie
papa neen
hoe zeker ben je?
papa alsjeblief
godverdomme
godverdomme
wie weet hier al van?
het ligt op de redactie
hou het tegen
wat?
alsjeblief

kan je het tegenhouden?
ben je gek
geef me een uur
neen
ik moet bellen
we moeten een statement maken
voor dit publiek wordt
wie komt er in zijn plaats
ik kan daar niet zomaar op ingrijpen david
de beweging is onafha –
niet zeveren
ja
hij moet weg
devisch moet weg

david

ik –

–

carl
david

9.

david?
carl
wat doe jij hier
ik –
werk hier
op het kabinet
dat wist ik niet
adviseur financiën
van gwendolyn lallemand

o
ik –
carl ik
hm

soms ben ik zo schijtejaloers op hem
hij zit daar
heeft de macht
maar doet hij er iets mee?

ik wil iets doen
okee
ik weet het niet
iets
ondernemen
ik word soms bang
van mijn eigen lethargie

ik informeer me te pletter
maar engageer me nauwelijks
je zet dingen in beweging
toch?

is dat zo?
ik schrijf blogs
columns
over de wereld
over wat zou
en wat moet
maar zelf iets tastbaars doen –
nee

denk je daar over
bijna constant

maar stappen ondernemen –
moeilijk
ik raap al maanden
elke dag
kasticketjes op
in de supermarkt
om een soort van
inventaris te maken
van wat mensen kopen

onzin natuurlijk

maar toch
de bedragen worden lager
en wat ze kopen
verdunt
tot voedingswaren
kinderspullen
ik heb het gevoel
dat mensen armer worden

carl
david

carl

gisteren zag ik een jonge vrouw
kind op de arm
babyvoeding afrekenen
met koperen muntjes

dat had ik nooit eerder gezien
ja
een dakloze wel
natuurlijk
die halve liters gordon's koopt
om de nacht door te komen
dit is een grote stad david
hier zie je wel wat
maar een jonge blanke vrouw
het vel grijs

ik ga soep maken
wat
soep
om uit te delen
morgen
je moet me helpen
morgen
ik –
ik ben slecht met eten
niet mijn ding

neenee
ik bedoel
jij hebt toch die stichting
stichting?
voor de weeskindjes
je bedoelt
orphan's care investment fund

ja
dat is geen stichting david
dat is een hedge fund
mijn broer thomas beheert het nu
vanuit londen

ik zal geld nodig hebben
david
ik kan niet zomaar
elk goed doel
dat voorbijwandelt –
ik bedoel
soep uitdelen

druppel op een hete plaat
niet?

ik weet het
maar het moet
hier
beginnen
klein
dicht bij onszelf
komaan

ik de groenten
jij het geld
charmant
je bent heel overtuigend

okee

hoeveel wil je

david   *carl*

5k?
vijfduizend euro?
tienduizend?
ben je gek
nee man
200 euro is okee
lijkt me
voor de eerste weken
o
okee
goed
hier
dankjewel
succes
morgen
vrijheidsplein
12 uur
kom langs
zal zien
kan je helpen scheppen

ik –
david –

(zot)

10.

wil je het doen?
ik weet het niet
wil jij dat ik het doe?
natuurlijk
wil ik dat

wat is dat nu voor vraag
als ik het doe
wil ik de beweging vernieuwen
ja
een vakbond vandaag
moet verder denken dan
loonbehoud of staking

die oude reflexen
schieten ons in de voet

devisch –
een managementvennootschap
onnozelaar
ik kan het nog altijd niet geloven
je voordracht als voorzitter moet bevestigd worden
door de raad
en je moet de verkiezing
door de algemene vergadering nog passeren

dus kijk uit wat je zegt
jaja
de verkiezing is pas in mei
tot dan heb ik als voorzitter ad interim
tijd om te tonen wat ik bedoel

het coöperatieve model luc
moet veel meer ingang vinden
werknemers en bedrijven hebben niet alleen maar
tegengestelde belangen
integendeel
werkgevers moeten hun personeel
zien als medewerkers
als mensen
op hun volle potentieel
niet als grondstof
als human resources
ik gruw van dat woord
alsof het herlaadbare batterijen zijn

de arbeidsproductiviteit
de efficiëntie
de knowhow
zijn in dit land bij de hoogste in de wereld
als we de loonkosten
nu met jouw regering
naar beneden kunnen krijgen
dan worden we weer een interessant land
als de loonkost moet dalen
pascal
dan moet de btw omhoog
dat hebben de bonden altijd
tegengehouden
we moeten als bonden
mee met de tijd
niet alleen denken
aan wie nu aan het werk is

pascal luc

of aan wie vroeger heeft gewerkt
de bond moet de werkgelegenheid veiligstellen
voor de toekomst

dus als er over de btw moet gesproken worden
dan moet er over de btw gesproken worden
als de achterban
het gevoel krijgt
dat de bedrijven je in hun zak hebben
mogen we je aanstelling vergeten
pascal

o
maar ik wil niet per se
voorzitter zijn luc
ik wil iets
in gang zetten
veranderen
dat wil zeggen
dat ik mijn mond ga opendoen
op het juiste moment zwijgen
is ook een deugd
een vakbondsleider moet zijn bond durven
leiden
hij moet niet de meute achternalopen
het aantal jonge leden loopt terug
als we niet durven veranderen
zijn we een vogel voor de kat
en waar zullen we dan staan met
onze sociale zekerheid
de ziekenfondsen
de gezondheidszorg
de pensioenen
het zou goed zijn
mocht je je standpunten
iets meer afstemmen op de partij
pascal
de beweging
is een onafhankelijke organisatie luc
komaan pascal
ik heb net mijn gewicht in de schaal geworpen
om devisch buiten te smijten
en jou interim te maken
wat bedoel je?
dat is toch hoe het werkt
dat weet jij zo goed als ik

-
wat?
is er iets?
ik weet het niet
zeg jij het maar
hoe?
waarom benoem je mij op deze post?
je bent de geknipte man
rechtuit luc
ben ik de geknipte man
of is dit zwijggeld
pascal
drop je mij op deze job
zodat ik mij koest zou houden
pascal doe niet belachelijk
vertrouw jij mij niet meer
ben je bang
dat ik mijn mond ga opendoen
waar heb je het over
waarover je mond opendoen

pascal luc

er is niets gebeurd pascal

ja ik weet het niet
plots krijg ik het gevoel
pascal
wij zijn goede vrienden
allang
natuurlijk vertrouw ik je
je bent godverdomme
de eerste die ik bel
midden in de nacht
als ik –
godverdomme zeg

laat zitten luc
nee ik –
je hebt de afgelopen jaren
bijzonder goed werk geleverd op de coöperatieve
iedereen in de beweging ziet dat
je hebt gewicht

jij ook luc
jij ook
je bent een sterke figuur
een talent
daarom heb ik je voorgedragen
en voor niks anders

het zou jou ook goed uitkomen
ja
natuurlijk
dat spreekt toch voor zich
we hebben elk een rol te spelen
jesus man
wat heb jij?
ik moet een coalitie leiden
ik kan niet altijd de standpunten
van mijn eigen partij vertegenwoordigen

en dus is het gemakkelijker
als ik dat voor jou doe
de beweging heeft gewicht
jij bent de beweging
dus – ja

we zullen zien

gwen   *carl*

Deel II

voorjaar 2011

11.

          ik heb weer
          het laatste
          van de fles
          waar is james bond?
flessengeluk
binnen het jaar
een huwelijk
          dat zal dan toch bij jou zijn
denk het niet
          hoewel
zeg op
is er iemand?
          nee helemaal niet
ik zie het
carl
je wordt rood
haha
als een bakvis
          hou op
wie is het?

ken ik hem?
          weet ik niet
          wellicht wel
komaan
          schenk eens bij
wie
          hij heet david
david?
ken geen david
          wel dan
jammer

maar
vertel
          nee
          er is niks
          de jongen weet ook helemaal
          van niks
is hij jong
          te jong
neeh
          nee niet zò jong
          gewoon
          jong
          voor mij

          25 ofzo
knap
          niet speciaal
          stoer
          dat wel
oeh!
          hij maakt soep
          voor de daklozen en sans papiers
          op het vrijheidsplein
echt?

gwen   *carl*

ja
hij is een van de weinige mensen die ik ken
die niet cynisch geworden zijn

hij heeft een blog
wie niet tegenwoordig
nee
wordt veel gelezen
ackermans?
je bedoelt david ackermans?
maar dat is toch helemaal geen homo!
hahaha

lach niet zo
sorry
hahaha
sorry
carl!
hij heeft toch niet
that certain quality
ik toch ook niet

nee da's waar
kom hier lieverd
sorry
hahaha
was gemeen
hum
wat zou ik zonder jou
niets
wees daar maar zeker van
ministertje van mijn kloten
hahaha

jammer
ja

ben je zeker?
heel
was mooi geweest

ja
ja

zet die film dan maar op
uitstekend idee
casino royal of
lord of the rings
ook helemaal mijn smaak
not
wij werken alleen nog
wie alleen nog werkt
kan niet meer helder denken
simpel

waar
alleen zien dat ik niet in slaap sukkel
onmogelijk
hier
nootjes
wijn
en midden aarde
en elfjes op een paard
shut up

carl
ik moet je wat vragen –
wat
is er nog een fles
zeker
jongens

gwen   *carl*

dit is echt geleden
van toen ik aan de unief zat
drinken
films kijken
de wereld verbeteren
    daar is het te laat voor

ja
teveel gedronken
    ik bedoel
    om de wereld te verbeteren

proost
    alles is naar de zak

hahaha
    de olie is op
    en we hebben geen idee
    hoe het verder moet

schaliegas
is de redding!
waar zet ik het leeggoed?
    schaliegas?

jep
    nee schaliegas
    helpt ons hooguit tien jaar verder
    bovendien kost het evenveel energie
    als wat het opbrengt
    hebben we niks aan

hè ben je toch nog
de wereld aan het redden
die nootjes zijn muf
    okee
    als ik je vraag
    waar draait de economie op
    dan zeg jij

ik ben niet aan het werk
dit is mijn ene vrije avond in dertien weken
    nee
    jij zegt dus
    geld

wat
    de economie draait om geld

carl
    logisch
    je bent tenslotte minister van
    geld
    maar je hebt het mis

ik wil frodo
ik wil bilbo
ik wil gandalf
    het gaat om energie
ik heb toch helemaal niet gezegd
dat het om geld ging
dat zei jij
carl jacobs
je legt me dingen in de mond
die ik niet heb gezegd
je bent een leugenaar eerste klas
het gaat om economie
dat spreekt

    energie
het gaat om energie
dat spreekt
    in de oertijd
    haalde elk mens
    zijn energie uit het eten
    dat hij bij mekaar gejaagd of gesprokkeld had
    of doodgeknuppeld

gwen   *carl*

en besteedde die energie weer
aan het jagen en sprokkelen
en doodknuppelen
telkens opnieuw
er was dus geen energiewinst
wat een afknapper
geen wonder dat jij
nooit aan een lief bent geraakt
shut up
shut zelf up
geen energiewinst betekent
geen maatschappij
want ieder moest zorgen voor zichzelf
of dood

////////////////////////////////////

dat is pas veranderd
bij de opkomst van de landbouw
werktuigen
dierkracht
irrigatie
dat is tienduizend jaar
onveranderd gebleven
tot james bond
250 jaar geleden
zijn stoommachine uitvond

wat?
tot james watt
james watt
zijn stoommachine –
hé ik probeer hier
een gedachte te formuleren

doe maar
zal stil zijn
dit is ernstig
je adviseur probeert je te adviseren
dit is na de uren
je wordt niet meer betaald hiervoor
kom dit morgen maar uitleggen
op het kabinet
hoe laat is het trouwens
half vijf denk ik
hm
vijf uur

vijf uur
fok
het wordt al licht
fok

vogels
ik heb partijbureau om 8 uur
en ik moet onze kandidaat voordragen
voor het directiecomité van de ECB
fok

moet weg
jij gaat toch niet rijden zo
gwendolyn

ik neem een taxi
gwen
goed plan – taxi
wie is het?

wat
je kandidaat

pfff
delvaux
delvaux nee
ik weet het
delvaux is een zeveraar

gwen   *carl*

hij is slim –
maar een pain in the ass
als ik hem naar frankfurt stuur
zijn we ervan af
je moet daar iemand hebben
die je kan vertrouwen
die gasten betalen
die gasten bepalen
het monetair beleid van de eurozone
dat is geen afvalbak
heb je niemand anders

usual suspects

moesen

van praet

krokodillen

ja

wil je het zelf niet doen?

ik –

nee

ik weet niet

nog niet aan gedacht eigenlijk

ja wie weet

nèh

dit is meer mijn ding

denk ik

laat mij het dan doen

jij?

risk spelen met de grote jongens?

echt?

lijkt me leuk

carl

we zijn allebei zo

poepeloerezat

et alors?

als ik delvaux passeer

gaat hij stampeï maken

is het niet eigen aan gepasseerde kandidaten

dat ze passé zijn?

die fukkers hebben nog het soortelijk dingetjes
van een leeggelopen luchtballon

carl

delvaux zal zich gedragen

omdat hij wacht op zijn volgende kans

krokodillen zijn geduldig

(die hebben een olifantengeduld)

(carl jacobs)

wat denk je

ik ga je missen

hoezo

als adviseur

pascal luc

12.

ik zit morgen samen
met de fransen en de Duitsers
om het over een Europese fiscaliteit te hebben
de Duitsers krijg je daar nooit in mee
we zullen zien
ik denk dat het ook in het belang is
van de Duitse bonden
de bonden zijn de regering niet
de beweging heeft gewicht
remember
nog steeds meer gewicht dan beweging
me dunkt

hela
bij mij is er drie kilo af
BMI PARLABAS
jij?
vliegend vet
eraf en eraan

de landen vangen mekaar vandaag vliegen af luc
met een belastingvoordeeltje hier
een aftrekpostje daar
starbucks
sluist zijn winsten in Groot-Brittannië
door
als royalties
naar Nederland
omdat daar in Nederland
geen belastingen op rusten
dat gaat om miljarden
bij één bedrijf
als we dat Europees sluitend kunnen maken –
kapitaal is mobiel
pascal
dat weet jij zo goed als ik
geloof jij werkelijk
dat Starbucks de hele Europese markt
links zou laten liggen
omdat ze belastingen moeten betalen?
happy hour is over
jammer
dat zullen ze denken
en wat we gehad hebben
hebben we gehad
en ze zullen spieden
naar andere mazen in het net
dat is het spel van de vrije markt
voorlopig zijn er niet veel mensen
die een ander spel willen spelen

excuseer
hallo Ackermans
ja Herman

neen
dat is niet mogelijk
dat is
dat is niet mogelijk Herman

neen

6 miljard

pascal luc

neen

en hoe staat het aandeel?
30 cent

jesus

weet gwendolyn –
neen
voicemail?
heb je iets ingesproken
nee
hier is ze niet
neenee
je hoeft haar niet te bellen
ik bespreek het met haar
zodra ik haar zie

wat zeggen de fransen?

dat kan ik niet maken herman
dat is 3,6 miljard

strop?

ja
natuurlijk
ik zie wat ik kan doen

dat was herman de bock
van AXIS bank
hij heeft 6 miljard nodig

fitch heeft hun rating verlaagd
en AXIS krijgt geen liquide meer
op de interbankenmarkt

KBC
ING
BNP PARIBAS

hij vangt overal bot
hij heeft 6 miljard nodig

jesus

de fransen een deel
en wij de rest
waar moet ik dat blijven halen
we hebben hem een staatswaarborg van 150 miljard gegeven

was hij nog zo vriendelijk mij even aan te herinneren
godver
en die wil hij nu gratis
in ruil voor aandelen die bijna niks meer waard zijn

hij zegt dat de 300 miljoen
die hij als premie moet betalen
voor de staatswaarborg
als een strop om zijn nek hangt

als een strop
zegt hij
letterlijk

je moet luc
ik kan niet pascal
als de bank omvalt –

godverdomme luc

pascal luc

het aandeel AXIS
staat voor 9 euro 90 in onze boeken
als het nu nog maar 30 cent waard is
dan moet de coöperatieve het verlies slikken
dat is het einde
dan moeten we in vereffening

je moet gwendolyn bellen
wacht
we moeten tijd kopen
als we de bank nu redden
zal iedereen zeggen
dat we de coöperatieve
overeind willen houden

en dan?
er is geen alternatief
als de bank valt –
jij bent contractueel verplicht
om samen met de fransen
150 miljard op tafel te leggen

als je het zover laat komen
is het land failliet luc

3,6 miljard is een peulschil
als je er de bank mee rechthoudt
en de coöperatieve

ja
een peulschil
3,6 miljard
en 300 miljoen die cash uit mijn begroting gaat
jaar na jaar

en hoe gaat de Europese commissie
hierop reageren
mededinging?
dat is concurrentievervalsing
maak een afspraak met tina krimp

–
zo snel mogelijk
ik moet hoger
krimp is een harde liberaal
bovendien moet ze me niet
ik ga hoger

de voorzitter?
gianfranco castelvals
is een christendemocraat
hij heeft zijn voorzitterschap
nog aan ons te danken

goed
verwittig gwen
neen – eerst
het is haar bevoegdheid
ik beslis wat er gebeurt
in deze regering
ik wil weten
hoever ik de voorzitter krijg
dan komt ze het te weten
via de bock
dat is dan maar zo

luc
je passeert lallemand
en je passeert krimp
je jaagt ze allebei tegen je in het harnas

gwen   *carl*
                  luc
                          pascal

13.

stoor ik?

nee
kom binnen
ik ging net weg

ik zoek carl

geen idee

slecht geslapen?

euh

ja

was laat

hij –

hij zou een analyse presenteren

nee niet gezien

ah daar ben je

sorry dat ik te laat ben

tot ziens

blijf gerust
hoe meer mensen dit horen
hoe beter

goh

okee

goed

excuseer

ik sta te zweten

zonder benzine gevallen zonet

toen moest ik de auto duwen

even maar

naar de kant van de weg

maar toch

pfoe

en toen dacht ik

stel je voor

stel je voor

dat je dit dagelijks zou moeten doen

dat dit een job was

een auto die zonder benzine valt

terug naar huis duwen

wat voor spierbundels

zou ik dan kweken

hehe

een mens die één uur fitnesst

levert 100 watt op

aan energie

wist je dat?

een liter benzine

daarentegen

levert 9700 watt per uur

dus dat komt overeen met

97 mensen

die zich een uur lang

te pletter werken

of één mens die zich 97 uur afbeult

gwen   *carl*
                  luc
                          pascal

dat zijn 2 à 3 werkweken

als ik dus zo één iemand zou betalen
om mijn auto voort te duwen
aan laat ons zeggen
10 euro per uur
niet vet betaald
het is tenslotte hard en smerig werk
dan kost het grapje mij 970 euro
ik had hetzelfde werk kunnen verzetten
met 1 enkele liter benzine
die aan de pomp
zowat 1,5 euro kost

dat is economie

het surplus dat energie ons oplevert
veel werk
tegen een lage prijs
is het dit?
of komt er nog iets
ik heb dringende zaken
dat is wat de industriële revolutie
voor ons heeft gedaan
eerst de stoommachine
toen de verbrandingsmotor
als je de grafieken bekijkt
op een tijdlijn
van 1750 tot vandaag
van onze fossiele brandstoffenconsumptie
en van ons bruto wereldproduct
en van de aangroei van de wereldbevolking

dan tonen die alledrie
één en dezelfde
exact gelijklopende
exponentiële curve
zo

—)
it's the energy
stupid
de economie is een fysiek construct
geen financieel
geld speelt alleen een rol als

tegenwaarde

en als je geld spaart
dan spaar je dus eigenlijk tegenwaarde
voor energie uit het verleden

het is als tijdreizen

wie schulden maakt
gebruikt vandaag al energie uit de toekomst
in de hoop
dat hij die ooit kan terugbetalen
financiële schuld
is dus niets anders dan
een claim die je legt
op energie uit de toekomst
op afbetaling

als er genoeg energie is
als de bronnen oneindig zijn
maakt het helemaal niet uit

gwen   *carl*
                  luc
                          pascal

dan kunnen we rustig
door de tijd blijven reizen
met onze energie
en schulden maken

als de bronnen wel eindig zijn
daarentegen –
geen paniek carl
de reserves zijn nog lang niet op
wat de groenen ook mogen beweren
hahaha
de levensvatbaarheid
van onze schuldeconomie
hangt helemaal af
van de beschikbaarheid van energie
in de toekomst

als je ervoor kiest te geloven
dat de exponentiële toename
van ons energiegebruik
die de groei van de economie
en van de wereldbevolking
sinds het begin van de industriële revolutie
heeft aangedreven

als je gelooft
dat die toename
zich in de komende jaren
decennia
zelfs eeuwen
kan blijven doorzetten

dan is de schuld erg handig

dan is alle schuld
die we nu opbouwen
om de banken recht te houden
de relance op gang te trekken
de groei weer op te pompen
dan is dat
geen probleem

omdat je ze toch kan terugbetalen
uit de steeds verdere toekomstige
economische groei

okee

maar als we daar niet zeker van kunnen zijn
lijkt de schuldvraag mij niet
houdbaar
zelfs regelrecht gevaarlijk

sinds de jaren 50
vermoeden we al dat de olieproductie over zijn hoogtepunt heen is
sinds de jaren 70
voelen we het ook letterlijk
op de noordzee
in de VS
waar de winning
moeizamer en moeizamer gaat
en dus
duurder en duurder wordt

als je ons olietijdperk bekijkt
op een hele korte evolutielijn

gwen   carl
                 luc
                         pascal

vanaf
laat ons zeggen
niet te veraf
de geboorte van christus
tot over
pakweg
nog eens 2000 jaar
zelfs dan is het maar
een

BLIEB

en het is weg

onze erfenis van miljoenen jaren
weg in een vingerknip

klik en het licht gaat uit

er zijn evenveel wetenschappers die zeggen
dat we
nog maar 30 percent
van de bestaande olievelden
hebben ontgonnen
carl

je hebt gelijk
olie genoeg
alleen krijgen we ze niet meer
uit de grond

het punt is helemaal niet
hoeveel reserve er nog is

maar hoeveel energie
je er moet instoppen
per liter olie die je er uithaalt

energy returns on energy invested

want natuurlijk
hebben we de beste
de grootste
de makkelijkste velden
eerst ontgonnen

dat leverde per liter olie
die de olieboor verbruikt
wel 100 liter nieuwe olie op

die verhouding
daar gaat het om
energy returns on energy invested

maar in 1970
was het al maar 30 liter meer
en vandaag zijn er maar weinig velden
die nog een verhouding van
10 tegen 1 opleveren
de olieboring op de noordzee
levert sinds vorig jaar zelfs maar
5 liter tegen 1
en overal gaat het bergaf

we liggen echt te slapen

prognoses gaan ervan uit

gwen   *carl*
                  luc
                          pascal

dat het algemeen gemiddelde
in 2020
niet boven die 5 tegen 1 uitkomt
dat is
laat ons zeggen
morgen
als dat waar is
dan is de economie
zoals we die vandaag kennen
voorbij
zo simpel is het

niemand duwt zijn auto
heen en weer
dat is absurd
globalisering heeft goedkope energie nodig
bedrijven trekken
naar goedkope arbeidsmarkten
in azië
of elders
laten er hun spullen produceren
en verschepen ze terug
geen probleem
want energie is goedkoop

maar toen de olieprijs
boven de 50 dollar per vat kwam
toen moest je eens kijken
de inflatie steeg
de voedselprijzen gingen de hoogte in

en wat gebeurde er
op 15 juli 2008?
toen kostte de olie plots
147 dollar per vat
BAM!
en dan sloeg de crisis toe
de motor viel stil
BBZZZZWW
inflatie werd zo hoog
dat mensen niets meer kochten
één kapotte koelkast verder
of een aandrijfriem van hun auto
en de centen waren op
betalingen stokten
en zestig dagen later
vielen de banken om
BAM!
onze schitterende fonkelende
schuldcultuur
kletterde in scherven uiteen

ja
en nu hebben we herstel nodig
groei groei groei
herstel herstel herstel

langzaam trekt de motor zich
terug op gang carl
ja
natuurlijk
zolang de motor stilligt
verbruikt niemand energie
dus daalt de prijs
omdat er geen vraag naar is

gwen   *carl*
                  luc
                          pascal

maar we kennen nu de bovengrens

aan 147 dollar
valt de motor stil

een gezonde economische groei
bedraagt gemiddeld
2 à 3%
dat is het hele punt
maar de energiekost
stijgt harder en sneller

dus is het gedaan met de groei

de economie
zoals we die al meer dan 200 jaar kennen
zal ophouden te bestaan

er zijn alternatieven *carl*
biobrandstoffen
schaliegas

die kosten meer energie
dan ze opleveren

technologie
de vrije markt
is goed in technologie
technologie gebruikt energie
ze genereert er geen

van de technologie verwachten
dat ze energie opwekt
is alsof je dertien nobelprijswinnaars
met een gigantische computer
in een bunker stopt
en verwacht dat ze
tevoorschijn zullen komen
met biefstuk friet

wind en zon
zijn onze beste kans
ja
misschien zelfs onze enige
maar het is niet de hoogwaardige brandstof
waarvan we nog steeds afhankelijk zijn
voor het transport
waar onze economie op vaart

ik heb nog geen vrachtvliegtuig
zien vliegen op zonne-energie

er zitten wel twee
pijnlijke puntjes
aan de terugval van de fossiele brandstof

één
de energie
riskeert de komende 10 jaar
zo duur te worden
dat we niet genoeg middelen zullen overhouden
om de overheid
gezondheidszorg
justitie
te vrijwaren

komaan *carl*

                          en twee?
te weinig grondstoffen

gwen   carl
                 luc
                 pascal

betekent
zelfs voor ons
natuurlijk ook

oorlog

klaar?

neen
eigenlijk niet

ik heb hier geen tijd voor gwen
sorry
ik heb om 11 uur
een afspraak op de Europese commissie

krant al gelezen?
wat?

staat een heel klein stukje in
zo klein
en het is wellicht het
belangrijkste stukje ooit
voor het voortbestaan van de mensheid
wat staat er
dat de noordpool over 20 jaar
in de zomer
open water zal hebben
okee
weet je wat dat wil zeggen?

er is daar al 3 miljoen jaar
geen open water meer
we staan te kijken
naar een catastrofale omslag
van het klimaat
op deze planeet
right here
right now

o nee!
de poolkappen smelten!
red de pinguïns!

ik zeg
fuck de pinguïns
maar onder de ijskappen van siberië
zitten miljoenen tonnen methaan en CO₂
als die vrijkomen –
er zijn geen pinguïns op de noordpool

als het klimaat kantelt
kantelt het heel snel
zoals overkop gaan met de fiets
het ene moment
been je lekker voort
en dan is er die bobbel
en daar ga je
en terwijl je overkop gaat
heb je nog rustig de tijd om te denken
wow cool
ik ben jong
ik ben onklopbaar
dit is geleden van toen ik zeven of acht jaar was
er kan mij niks gebeuren
en zolang je
in die slow motion

gwen

carl

luc

pascal

door de lucht buitelt
zeg je misschien nog tot jezelf
tot hiertoe gaat alles goed
maar voor je het weet
speelt de zwaartekracht zijn rol
en smak je

BAM!

in fastforward
tegen het asfalt

als onze wetenschappers gelijk hebben luc
maken we misschien over 30 of 40 jaar
hooguit een eeuw
de potentiële ondergang mee
van onze soort

oeh!

als de wetenschappers gelijk hebben –
misschien –
potentieel –
indrukwekkend

ik weet niet of je het doorhebt
maar er sluiten hier dagelijks fabrieken
het aandeel AXIS tuimelt voor de zoveelste keer naar beneden
mensen staan op straat
ik heb andere katten te geselen

wat?

ik heb andere katten te geselen
dan naar deze potentieel
apocalyptische prietpraat te luisteren
je maakt de mensen bang
het getuigt van bitter weinig gevoel
voor de situatie carl
dit is niet wat mensen interesseert
als hun jobs in gevaar zijn
hun spaargeld wordt bedreigd
en de financiële markten zo chaotisch
in beweging zijn

dit is een keerpunt
drie crisissen grijpen op elkaar in
mijnheer de premier
de economische meltdown
de energiecrisis
en de rechtstreekse impact
van de klimaatverandering
op de landbouw
op onze hele voedselvoorziening
je vergeet de pensioenen
de vergrijzing
de globalisering

er ontwikkelt zich
een perfecte storm

en wij staren ons blind op bagatellen

ik heb zoiets
nog nooit gezien
een moment als dit
heeft zich nog niet voorgedaan
in de geschiedenis van de mensheid
dus
wat gaan we doen

we hangen in de lucht

en veeleer vroeg dan laat

gwen   *carl*
                  luc
                          pascal

smakken we tegen het asfalt

wat gaan we doen

jullie zijn de gekozenen des volks

wat verwacht jij
van ons
in godsnaam
wat is dit?
wat moet dit voorstellen?
ik heb je godverdomme net
voorgedragen bij de ECB
carl
als je daar met dit soort shit
komt aandraven –

gwen
ik verdien al mijn hele leven
geld
met het speuren
naar de barsten in het systeem
dat is waar ik goed in ben
ik probeer me in te dekken
en dan **sla ik toe**

de wereld is voorlopig
het grootste systeem
dat we kunnen bemeesteren

en ik zie een gigantische barst

tijd om toe te slaan

wat wil je met dit land over 20 jaar gwen?

hopen op oude energie
en tenonder gaan
of vooruitkijken
en een voorsprong nemen?
wie lef heeft
kan vandaag de boel in gang zetten
gwen

hoe carl
hoe

**elk opgejaagd dier weet
dat het niet sneller moet zijn dan de leeuw
maar wel sneller
dan zijn lotgenoten**

**dus sneakers aan
en lopen maar**

landen die nu niet ingrijpen gwen
zullen ten prooi vallen aan speculanten
zeker vier hedge funds hebben
al positie ingenomen tegen dit land

wat?

hoe minder je afhankelijk bent
van buitenlandse energie
hoe beter
investeer in wind en zon
          investeren?
          met – welk – geld?
je kan de oliemaatschappijen
shorten

gwen   *carl*

luc   *pascal*

shorten?
speculeren met belastinggeld?
ben jij gek geworden?
jij bent de baas
gaat deze man
ons land vertegenwoordigen
bij de Europese Centrale Bank gwen?

als dit fout uitpakt
hou ik jou daar persoonlijk
verantwoordelijk voor

gwen   *david*

14.

soep?
koffie?
soep graag
heb nog niet gegeten
zo
wat is mijn schuld? –
niks
we delen uit aan wie in nood is
jij kan wel een kop gebruiken
lijkt me
dankjewel
sommige dagen
moet ik van lunch
naar receptie
op andere is er gewoon geen tijd
om te eten
en je gezin?
ik heb geen gezin meer
o
ja
zoontje zit in engeland
bij de ex
tol van de politiek
dat ken ik
ik heb gezworen nooit in die val te lopen
ik ook
en toch –
vroeg of laat
neemt het leven je te grazen
proost
proost
lekker
veel groenten
veel bouillon
hm
de truuk van mijn moeder
hoe is het met haar?
zoals de dingen gaan
alleen
depressief
psychotisch
o
sinds de scheiding
zit ze in een centrum
triest verhaal
okee
kinderen in de politiek
zijn heel snel wezen
ja
het is zo raar
hij is er nooit geweest
en toch mis ik hem
gek
ik heb mijn vader alleen gezien
toen we mee mochten op buitenlandse missies
ik ben als klein meisje in congo geweest
heb reagan en thatcher de hand geschud
vandaar
innemende man wel
thatcher?

gwen   *david*

hoe goed ken jij carl jacobs?

redelijk
waarom

hij is onze man

voor het directiecomité van de ECB

okee
je komt me zomaar een primeur geven
fijn
als ik je niet zo sympathiek vond
zou ik zeggen
dat stinkt

wat weet je van zijn achtergrond

zijn kijk op de dingen

slim
snelle onafhankelijke denker
topbankier bij deutsche bank in new york
startte zijn eigen hedge fund
voorspelde de bankencrisis
en werd daar stinkend rijk mee
als tijdverdrijf adviseert hij nu
de minister van financiën
zoiets

waar plaats je hem ideologisch

ideologisch?

nergens

volgens mij is hij
een koele cijferaar
een amorele cynicus

ik dacht dat jullie bevriend waren

ik bedoel het niet verkeerd
het ene moment lijkt hij een autist
het andere is hij snel en gewiekst

hij gaf vanmorgen op het kabinet van je vader

een verpletterende uiteenzetting

over het einde van de fossiele brandstoffen

het poolijs en de klimaatverandering

carl?

ik vroeg me af of hij jou gesproken had

mij?

zijn standpunten leken nogal –

linksig?

hm

carl denkt niet links of rechts
carl denkt alleen rechtdoor

misschien maakt dat het net zo

angstaanjagend

wat

als het ons door

een halve autist

wordt voorgerekend

een koele cijferaar

klinkt het plots geloofwaardiger
dan de hele linkse lobby samen

wie weet

wat heb je ermee te winnen

wat bedoel je

als ik hier over schrijf

hoezo

daarvoor ben je hier
om dit te pitchen

wat denk jij

lijkt me iets
wat je donkerblauwe achterban
niet zo graag zal horen

gwen   *david*

misschien moet ik net wat
nieuw publiek aanspreken
    gwen
    ik ga hier niet over schrijven
waarom niet
    ik schrijf niet in opdracht
    er zit geen goeie kant aan
    niet voor jou
    niet voor mij

nee
    waar ben je bang voor
op dit moment?
hm

voor alles
    wat –
laat maar
je bent een journalist
de zoon van een kopstuk van
een andere partij
en ik heb blijkbaar
niemand anders
om bij te rade te gaan
fok zeg
goed bezig *gwendolyn*
    rustig
sorry

ah shit
er zat nog soep in die mok
    laat mij even
    hier
    ik heb doekjes

fok zeg
sorry
ook dat nog
    het is okee
    bijna weg
sorry

ik heb geen talent voor geluk

*(plots kust ze hem
kort
onhandig)*

sorry
    gwen

Deel III

15.

ik heb de indruk
dat de reddingsoperaties van AXIS
die vanuit dit kabinet
werden uitgevoerd
onder de radar worden gehouden

sinds september 2008
moet de Europese commissie
het nog altijd
met flarden informatie stellen

mevrouw krimp

het is nooit onze bedoeling geweest –
en ik ben nooit van plan geweest
die hulp af te schieten
meneer Ackermans
ik begrijp dus niet goed
waarom hier zo schimmig over wordt gedaan
ik begrijp
dat deze staatssteun nodig is
om het financiële systeem
in dit land
overeind te houden
ik heb ook begrepen
dat een paar belangrijke
maatschappelijke instellingen
ter hulp zijn gekomen
dat wijst op
betrokkenheid
en maatschappelijk draagvlak

om al die redenen
ben ik bereid
uw staatssteun goed te keuren
maar eerst
wil ik er wel zeker van zijn
dat AXIS
die uitgestoken hand
niet misbruikt
om de markt scheef te trekken

tina
dat spreekt voor zich
ik zal er persoonlijk –

de commissie heeft
een klacht
ontvangen
van een concurrent
die stelt
dat de staatssteun aan AXIS
hem benadeelt
omdat AXIS bank
dankzij de steun
goedkoper geld kan ophalen op de markt

wat een gezeik

het is een lijn
die ik in geen geval
overschreden wil zien
meneer Ackermans

de markt is bevroren

AXIS haalt geen geld meer op
dat is net het hele probleem

luc   tina   gwen   carl

ze hebben zelfs geen 300 miljoen meer
om mij te betalen voor mijn staatswaarborg
godverdomme

als uw kabinet mij
tijdig alle informatie
had bezorgd
dan was dit misschien
al uitgeklaard
maar ik verneem
dat u liever mijn kantoor
voorbijwandelt
om de situatie van AXIS
bij commissievoorzitter castelvals
te bespreken
                  wat heb jij –
AXIS zal grondig moeten
herstructureren
dat is pijnlijk
maar staatssteun heeft nu eenmaal
zijn prijs

gaat u ons nu een lesje leren
omdat we u gepasseerd zijn?
uw mandaat zit er bijna op
mevrouw krimp
dat is de reden waarom ik
rechtstreeks naar castelvals
ben gestapt

als ik vermoed
dat u AXIS zwaardere herstructureringen oplegt
dan pakweg
commerzbank
of woods bank of scotland
dan ga ik naar de rechter
denkt u
dat de britten
en de Duitsers
niet klagen dat ik hard ben?

het is op basis van wat u mij
gepresenteerd hebt
niet duidelijk
of de plannen die AXIS voorlegt
de problemen oplossen
die de oorzaak zijn
van de huidige situatie

de huidige situatie
u bedoelt
de crisis
u laat het klinken
alsof AXIS de schuld draagt
voor de hele crisis
u zegt?

laat zitten
ik sta niet alleen
met mijn vragen
meneer ackermans

luc
zeg gerust
luc

fitch heeft de rating van de bank
al verlaagd
en standard & poor's
voorziet dat AXIS
meer rente zal moeten betalen
dan dat het intrest binnenkrijgt

luc   tina
                          gwen   carl

bovendien dreigt de bank
zware verliezen te moeten slikken
om haar slechte staatspapier
verkocht te krijgen

zoals u weet
mijnheer ackermans
is het ijstijd op de markten

daarom dus mijn vraag
staat u toe
dat we 3,6 miljard
in AXIS pompen
ja of nee

en staat u toe
ja of nee
dat we de 300 miljoen euro premie
voor de staatswaarborg van 150 miljard
laten vallen?

ja of nee
zo moeilijk is dat toch niet
ik zal onderzoeken
of de ingreep
passend
noodzakelijk
en evenredig is
om een verstoring van de economie
op te heffen

tina
er is geen tijd
om spierballen te rollen
de afgelopen maanden
is dik 7 miljard spaargeld
weggehaald uit AXIS
er is ruim anderhalf miljard
als minwaarde afgeboekt op
grieks staatspapier alleen
het aandeel staat op 30 cent
en wij hebben
twee jaar geleden
een staatsgarantie getekend
van 150 miljard euro
of ze nu die premie betalen
ja of nee
daar komen we niet onderuit

met elke minuut die verstrijkt
stijgt ook de rente op onze eigen
schuld

als de markten
beginnen te twijfelen
of we kunnen voldoen aan alle bankgaranties
die we gegeven hebben –

ik wil niet in een iers
of een spaans scenario
terecht komen
dan zul je sowieso
eerst je begroting
op orde moeten krijgen
gwen
want nu zijn jullie

luc   *tina*   *gwen*   *carl*

inderdaad
niet in staat
om welke garantie dan ook
te voldoen

–

–

toe maar

u voorziet uiteraard
die 3,6 miljard

zo snel mogelijk

en ik wil vanaf nu
dagelijks
een update

luc   *gwen*

16.

nu moet jij mij eens
glashelder uitleggen
wat hier aan de hand is

gwen

waar ben jij mee bezig man?

ik probeer

de bank van jouw vader

te redden

en ervoor te zorgen

dat dit land niet

de dieperik ingaat

door mij buitenspel te zetten

door de eurocommissaris te passeren

door achterkamertjespolitiek met

de commissievoorzitter

en met de vakbond

op je voormalige vriendje zullen we blijkbaar

niet moeten rekenen

jij moet op je tellen passen

vriend

wat?

wil je er een regeringscrisis van maken?

wil je de regering hiervoor laten vallen?

moet ik nu ontslag nemen?

geweldige timing

gwendolyn

verkiezingen

kabinet in lopende zaken

ideaal om een crisis

aan te pakken

geen

spelletjes

luc

jij kan mij

niks

maken

gwendolyn

luc   *david*

17.

david

wat is er met jou?

ik heb je persbericht gelezen

ben je ziek

verkouden

ik heb geld nodig

wat

alles wat ik heb

steekt in de volkspleinen

nu heb ik zelf niks meer

je zit toch niet weer

aan de crack

david

dat zijn jouw zaken niet

wel

als je me geld komt vragen

ik wil dat je naar ansoms gaat

dat heeft nooit geholpen

en het is nu ook nergens voor nodig

ik hoor

dat je praktisch op straat leeft

wees gerust

ik slaap en werk nog thuis

overdag ben ik op de pleinen

die jij probeert te ontruimen

hoeveel

tweeduizend

iedereen moet vandaag

mijn geld blijkbaar

en ga naar dokter ansoms

plan tot ordentelijke afwikkeling

om een systemisch risico

te vermijden

in geval van een faillissement

van AXIS bank

ja

zo staat het in je persbericht

AXIS redden

of AXIS laten ontploffen

het is kiezen

tussen de pest en de cholera

als de bank valt

brengt ze nog steeds

de europese markten in gevaar

en moet ik klaarstaan

met mijn garanties

control

alt

delete

dat had je oplossing moeten zijn

in 2008

control – alt – delete

je bent gek

dat is wat de ijslanders hebben gedaan

het systeem laten rebooten

dit is ijsland niet

AXIS failliet laten gaan

de aandeelhouders

de beleggers

de speculanten

ervoor laten opdraaien

luc   david

                  maar wel met een schone lei
                  kunnen beginnen
en de spaarders
je vergeet de spaarders
                  als je je staatswaarborg
                  niet aan de bank had gegeven
                  maar aan de spaarders
                  was je er in één keer vanaf geweest

                  maar nu houdt deze redding
                  al een volgende in
                  het zal nooit genoeg zijn

                  op al zijn verkopen
                  boekt AXIS verlies

                  is deze redding de laatste?
                  wie zal het zeggen
                  de bank heeft nog gigantische hoeveelheden
                  aan toxische belangen
                  in de PIIGS-landen
                  elke keer opnieuw
                  zal er een kapitaalverhoging nodig zijn
                  en elke keer zal de regering
                  eieren kiezen voor zijn geld
                  want 3,6 miljard
                  is minder dan 150 miljard

                  tot je het begint op te tellen

                  AXIS is een brok nucleair afval
                  en we raken er niet meer vanaf
telkens weer
die heerlijke hyperbolen
die hysterie altijd

(heb je van je moeder)
                  is het overdreven wat ik zeg?

                  wat is ze waard
                  je redding
                  wat betekent 3,6 miljard cash
                  wat wil dat zeggen
                  300 miljoen premie die je misloopt
                  op je begroting ieder jaar

we verdienen geld aan AXIS!
                  godverdomme

                  openbare werken is drieëneenhalf miljard
                  volksgezondheid is drieëneenhalf miljard
                  defensie is drieëneenhalf miljard

wees gerust
david

ik ken mijn cijfers
                  onderwijs is 10 miljard
                  pensioenen zijn 10 miljard
                  sociale zekerheid is 10 miljard

                  wat ga je doen?
                  kiezen maar

                  openbare werken schrappen?
                  want dat is het dus
                  3,6 miljard
                  zijn alle wegen in dit land

luc

david

die er apocalyptisch bijliggen
of laat je één derde van alle scholen
dichtspijkeren
en zet je hun personeel op straat
of ga je gewoon
één derde van de pensioenen
niet uitbetalen

dat zal niet gebeuren
wat zal het zijn?
in spanje is het al zover
in griekenland zijn de universiteiten gesloten
wij zijn spanje
of griekenland niet
kom eens kijken
op mijn volkspleinen
in plaats van ze te boycotten
dan kan je ze zien
de armoede
je besparingen in de zorg
zijn al volop bezig
natuurlijk
moet er bespaard worden
overall moeten we besparen
op je waarden
kan je niet besparen
waarde is iets
heel subjectiefs
david

natuurlijk
precies
waarde kennen we toe aan iets
hechten we aan iets
je geld of je leven
wat is je
het meeste waard
handen omhoog
dit is een hold-up
doe niet belachelijk
ik zie dagelijks
tallose mensen
die hard labeur leveren
voor een hongerloon
waarvan ze geen gezin kunnen onderhouden
we zullen het met minder moeten doen
ja
een aantal onder ons
zal eraan moeten wennen
in de toekomst een loon te krijgen
dat niet meer volstaat
om rond te komen
onder ons?
een aantal onder ons?
jij leeft me dunkt
niet in armoe

pak me niet op een uitdrukking
david

ik vind het veelzeggend
de schulden van gewone mensen
nemen toe
en jij spreekt in gemeenplaatsen

als je arm bent
zul je vroeger sterven
dat is vandaag terug aan de hand
in deze stad

luc   david

hier voor de deur
kijk uit je raam
wie 1000 euro per maand heeft
sterft tien jaar jonger
dan wie 3000 euro per maand verdient

de waarde van een mens
is in dit land
beperkt
tot wat hij voor de markt presteert

            bedankt voor de centen
nog tips?
meningen?
ik steek veel op

moet ik zeggen

            kom eens buiten
wat   eens buitenkomen
                  zou geen kwaad kunnen

ja   voer de controle op je instellingen op
                  zoek alternatieven
                  en gooi de ballast uit het verleden af – delete

            control
            alt
            delete
wat leef jij toch
in een wonderlijk
eenvoudige wereld

            ja
            helemaal

            wonderlijk eenvoudig
            mijn wereld

gwen tina
carl luc

18.

de commissie
acht het gepast
dat u de 3,6 miljard
bijschrijft op uw
staatsschuld

wat?

dat is een lening

geen schuld

niemand acht het waarschijnlijk

dat AXIS dat geld ooit nog terugbetaalt

dan zitten we bijna

aan 400 miljard

schuld

ook vinden we het aangewezen

dat u de 300 miljoen

die jullie mislopen

als verzekeringspremie

integraal

in de begroting 2011

afboekt

je maakt het mij
niet gemakkelijk tina
met dat bedrag erbij
loopt ons tekort verder op
hoe verwacht je
dat ik het wegwerk
als ik dit

er ook nog moet bijnemen

wat is het alternatief?

standard & poor's

communiceert dat AXIS

het wegvallen van de 300 miljoen premie

zal vergoeden

met aandelen die niets waard zijn

dat vergroot

uw staatsbelang in de bank

maar vooral ook het risico

en het riskeert de staatsschuld te doen oplopen

tot boven de 500 miljard

jesus

bovendien zegt standard & poor's

dat jullie staatsschuld

drie keer groter is

dan het officiële cijfer

als je rekening houdt

met de vergrijzing

en de bijbehorende pensioendruk

maar wie gelooft die mensen nog?

die bullshit

duwt godverdomme onze rente omhoog

S&P geeft als outlook

slecht

en stelt een ratingverlaging

voor het land

in het vooruitzicht

ik zal godverdomme

zelf de rating van S&P

eens verlagen

waarom luisteren we

naar die gasten

omdat de beurs

luistert naar die gasten

gwen tina

carl luc

beleggers gooien massaal
overheidsobligaties op de markt
zijn die zot geworden?

niet alleen van jullie

ook griekse

portugese

ierse staatsbons

worden gedumpt

als ze beginnen dumpen

verliezen ze er toch zelf op?

wie wint hierbij?

zij verliezen op hun obligaties

en onze rente wordt omhoog gestuwd

zodat we nog duurder moeten lenen

en nog meer schuld opstapelen

beleggers die nu verkopen

willen hun vermogen beschermen

hoe langer ze wachten

hoe meer ze denken te verliezen

maar door nu massaal te verkopen

verminderen ze net in waarde

als bizons

op de vlucht slaan

voor een roofdier

worden

in de chaos die ontstaat

meer bizons vertrappeld

dan het roofdier

ooit had kunnen doden

dus moet je sneller zijn

dan de rest

gwendolyn

en in één twee drie

zullen wij weer

banken moeten rechthouden

ik ben die hele bankenrotzooi

zo verschrikkelijk beu

speculanten vermoeden

dat jullie niet in staat

zullen zijn

je leningen en waarborgen

terug te betalen

geef het nog een dag

en ze zetten

een regelrechte aanval in

tegen ons land

carl?

ja

godverdomme

het is een vicieuze cirkel

een spiraal

hoe groter de overheidsschuld

hoe groter de kans dat de overheid

effectief

niet in staat zal zijn

ik ben niet achterlijk

wat gaan jullie doen?

wij?

we riskeren dat ook de mensen

hun spaargeld beginnen af te halen

en het doorstorten naar buitenlandse banken

de ECB moet onze staatsbons

opkopen

ik mag dat niet zomaar

luc

je mag ze niet rechtstreeks van ons kopen

gwen   *tina*

carl   *luc*

maar wel van de banken
van de beleggers
die ze nu aan het afstoten zijn
om dat te kunnen
moet de ECB
geld bijdrukken
en dan?
dan moet er gesaneerd worden
luc
zwaarder dan nu het geval is
veel zwaarder

19.

wij hebben geen geld
van de Duitsers nodig
    het is geld van de Europese Centrale Bank
    niet van Duitsland
    alle landen van de Eurozone
    staan gezamenlijk garant

natuurlijk
Griekenland
Portugal
Spanje
Ierland
die staan allemaal garant
wij ook
wij staan ook garant

tot we omvallen
één voor één
en duidelijk wordt
dat het een piramidespel is

de rekening wordt almaar duurder
want steeds meer landen
moeten rechtgehouden worden
door steeds minder landen

en helemaal achteraan
staat Duitsland
dus ooit breekt de ketting
en dan moeten de Duitsers
alle rekeningen betalen

beseft jij welke garanties
ze ons zullen vragen
als wij hun steun willen
    wat zeggen de Duitsers
Duitsland treuzelt
voortdurend
ze is bang
ze wil dat het Europees Noodfonds
als eerste wordt terugbetaald
pas daarna mogen we
andere schuldeisers terugbetalen

het gaat natuurlijk om
belastinggeld
van inwoners uit de hele unie
dat weet ik

maar als we eerst Europa
moeten uitbetalen
zullen de banken
en de beleggers
nog steeds niet gerustgesteld zijn
ze lopen nog steeds het risico
hun inleg niet terug te zien

niemand wil de laatste in de rij zijn *luc*
dus stijgt de rente verder
en daalt ze niet
en dan haalt die hulp van Duitsland
zacht gezegd
geen bal meer uit

gwen luc

wat gaan we dan doen
zo lang mogelijk op eigen kracht
hoe wil je dat doen
een land
dat het wil redden
moet zich marketen
we moeten van de gelegenheid
gebruikmaken luc
om te communiceren
te tonen wat we waard zijn
dat de markten zich vergissen
en de speculanten ons er niet zomaar
onder krijgen
we gaan het regeerakkoord
versneld uitvoeren
loonlasten omlaag
daar is zelfs pascal voorstander van
pensioenleeftijd omhoog
we gaan een aantal
maatregelen doordrukken
die vertrouwen wekken
uitkeringen beperken
in hoogte en lengte
saneren
privatiseren
sale & leaseback
we moeten zo snel mogelijk
met een communiqué naarbuiten
om de relance aan te kondigen
dat
dat is toch maar windowdressing
gwendolyn
dat pikt geen enkele analist
je begrijpt me niet
we gaan dit allemaal
versneld
door de kamer jagen
okee
ik dacht daarnet even
dat je je versproken had
wat
je bedoelt echt
doordrukken
ja
wat anders?
mijn kabinet heeft dit allemaal berekend
ik kom met concrete cijfers naarbuiten
we hebben geen keuze
jouw kabinet moet onderzoeken
of we kunnen regeren met bijzondere volmachten
je zet het parlement buitenspel
de speeltijd is gedaan
met de pensioengolf
die sinds het begin van deze legislatuur
op gang is gekomen
is de balans gekanteld luc
dat besef je toch
de babyboomers hebben tijdens hun leven
veel meer pensioen en gezondheidszorg
uit het systeem gehaald
dan ze er ooit hebben ingestopt
terwijl onze generatie
meer in het systeem moet stoppen
dan we ooit kunnen hopen
eruit te halen
veel minder mensen moeten nu bijdragen

gwen luc

aan de steun van veel meer steuntrekkers
je maakt een sociaal slagveld
gwendolyn
je zet generaties tegen mekaar op
we zullen de problemen oplossen
wanneer ze zich stellen
dat is jarenlang het motto geweest
van jouw partij luc
welnu
de problemen stellen zich
en ze zijn niet langer oplosbaar
je maakt de mensen bang
als de mensen bang worden
en dat helpt ons
om de dingen aan te pakken
so be it
mijn voorgangers
gwendolyn
hadden de staatsschuld teruggedrongen
tot bijna 60 percent van het bbp
en hadden de begroting in evenwicht
en toen de liberalen aan de macht kwamen
met eerst vader lallemand
en toen dochter lallemand op financiën
hebben ze die voorsprong omgezet
in consumptie
jarenlang hebben jullie de factuur
van de vergrijzing voor je uitgeschopt
en nu we het probleem niet meer
kunnen ontlopen
worden we overspoeld
door een perfecte storm

tina carl

20.

thomas

ik kom terug naar londen
nee
hier eerst nog iets afwerken
en dan kom ik terug
ja

nee niet leuk
saaie mensen
kort gezegd

en jij?

16 miljard?
way to go
je begint het te leren
kleine beer

neenee niet doen
da's te laat
hier kan je alleen nog verliezen
gaat te snel achteruit
nederland misschien
frankrijk gaat hard
moet je wel snel zijn

maar de marges zijn klein
als je nu pas wil inzetten
had je zes maand eerder aan moeten denken
thomas

wat wel?

swaps op olie
swaps op schaliegas
iedereen gelooft dat dat gaat boomen
dus kan je nu goedkoop tegen verzekeren

over vier vijf jaar stort die markt in
en kunnen wij cashen
wie weet zelfs vroeger
ja

nee gwen is pissed
ze knijpen haar keel toe

ja doe ik

en simon?
heb nog een cadeautje voor hem
drone

ja
broertje
bye

nee lieverd
ik heb nu geen tijd

in het vriesvak
er zitten er minstens nog twee van je lievelings
je kan kiezen

tina carl

twaalf minuten
220 graden
ja

nee vanavond niet
nee ik kom niet thuis

sorry

godverdomme eppo
je bent vijftien
oud genoeg om aan de meisjes
en aan de wiet te zitten
maar een pizza in de oven schuiven
ho maar

sorry

wel ga dan naar je vader
als je dat beter vindt

sorry
nee
had ik niet mogen –
nee
sorry
goed
ik zie je morgen voor school

oven niet vergeten uitzetten
okee

ik moet nu ophangen
ja
dag lieverd

rotjong
shit zeg

het is een strop rond hun nek
wat?

ons europese reddingsplan
zal hun hele samenleving
onderuithalen
tina

there is no such thing as a society
it is an illusion
er zijn vrije mensen
dat is alles

sinds wanneer
ben jij de moralist?
je zit nog met je hoofd op
dat kabinet
in plaats van op de ECB
zonder schuldherschikking
knijpen we hen dood

hier
eet op

wat is dat?
teentje knoflook
hè?

als je ten strijde trekt
zijn alle wapens goed

–

tina carl

we willen ze niet
te dichtbij
en we willen ze
zo snel mogelijk
weer weg

tina
dit voorstel zal niet gezien worden
als een redding van het land
maar als een redding van de euro
en van de grote banken

was jij op wall street
ook altijd zo medevoelend?
medevoelend?
ik kijk naar de cijfers

de werkgelegenheid zal dalen
de koopkracht
en dus zullen ook de belastinginkomsten dalen
dat doet de schuld alleen maar oplopen

we doen een slechte investering

we gaan een land
dat decennialang
schuld op schuld heeft gestapeld
toch niet belonen
voor zijn roekeloze gedrag

ze dragen schuld
het woord zegt het al
schuld

als we niet fundamenteel ingrijpen
zal elk land zich zo gaan gedragen

de belastingbetalers
van de landen die het geld op tafel leggen
zijn bang
ze willen hun geld
graag nog terugzien

de eis om de tekorten zo snel mogelijk
af te bouwen
is niet meer dan billijk

wat een slecht idee
om een landgenoot deze gesprekken
mee te laten voeren
ik dacht dat je taaier was

de vraag is niet of het billijk is
de vraag is of het zin heeft

ik spreek niet over kwijtschelding
ik zeg herschikking

ze moeten op dieet carl
afkicken
van hun schuldverslaving
kijk naar scandinavië
daar lukt het wel perfect

het land zal er slechter aan toe zijn
nadat het reddingsplan is uitgevoerd
if you can't make them see the light
then let them feel the heat

tina carl

er is een schuldherschikking nodig tina
dan lopen we het risico
op besmettingsgevaar
de steentjes van de domino
staan in heel europa
klaar om te vallen

ja
ze hebben nog maar zo'n klein duwtje nodig

ja
ik ben niet van plan
degene te zijn
die duwt

okee
adem?

okee

tina
gwen

gezondheidszorg
 sale en leaseback
 daar waren we allemaal al mee bezig
 je weet toch
 wat jullie hier aan het doen zijn?
 je duwt de mensen
 in de armoede

luc

wie zijn gat verbrandt
 moet op de blaren zitten
 zo zeggen jullie dat
 toch?

wie heeft zijn gat verbrand?
 de mensen?
 buiten op straat?

carl

wij proberen uw –
 wij proberen uw land
 te redden
 mijnheer putseys

pascal

tina krimp
 wonderlijke naam

elke crisis
 kan je ook als een kans
 beschouwen

mijnheer putseys

dat zullen we doen

afstoten van het overheidsbelang
 in de telecom
 privatisering van
 het spoor
 de haven

de zeehaven?

luc

ja de zeehaven
 je nationale luchthaven
 is al jaren in handen
 van een canadees pensioenfonds
 en een australisch hedgefund
 niemand die erom maalt

dus
 waarom niet de zeehaven?

snelwegen
 waterbedrijf
 post

de commissie
 de ECB
 en het IMF
 stellen een lijst voor van
 drieëntwintig overheidsbedrijven
 die onmiddellijk te koop worden aangeboden

de hele overgang
 moet binnen de drie jaar
 afgehandeld zijn

drie jaar?

het IMF stelt adviseurs
 ter beschikking
 om het proces te begeleiden
 thatcher
 heeft elf jaar nodig gehad
 voor de uitverkoop
 van groot-britannië

thatcher
 zat niet zo diep
 in de shit
 als wij

tina   *carl*
gwen   *luc*   *pascal*
luc
wat?
wie er nog
het geld voor heeft
allicht –
landen ook
er is denk ik
veel interesse
uit china
                    en duitsland
                    natuurlijk
                            ja
                            neeneeneenee
                            we mogen onze overheidsbedrijven
                            niet in buitenlandse handen laten vallen
                            instellingen van nationaal belang
                            van openbaar nut
                            dat moet allemaal –
                            die moeten staats eigendom blijven
                            godverdomme
                            van de bevolking
                            water
                            energie
                            anders maken we ons afhankelijk –
                            we vallen ten prooi
                            er is toch maar –
                            er is maar één oplossing
                            de rijkdommen in dit land
                            moeten volksbezit worden
                            we moeten –
                            we moeten de schulden
                            eenzijdig annuleren
                            er is geen tussenoplossing
zelfs de communisten
zullen rap inzien pascal
dat er geen andere opties
meer zijn
                    there is no alternative
er is geen alternatief
                    of wilt u **de oorlog**
                    de barbarij?
                    een wereld onder druk
                    van een tekort aan grondstoffen
                    bedreigd door klimaatverandering
                    worstelend om behoud
                    van enige economische stabiliteit –
hoe lang
zullen we in zo'n wereld
iets
van **een beschaving**
overeind kunnen houden?
wij zijn het niet eens
met anti-kapitalisten zoals u
mijnheer putseys
die deze crisis aangrijpen
om mensen bang te maken
om de revolutie te prediken

tina   *carl*
gwen   *luc*   *pascal*

om ons hun
socialistische ideologie
of hun ecofundamentalistische utopie
op te leggen

de meeste mensen in europa
genieten van een lang
en zinvol leven
dankzij
het vrije kapitalisme
wij zijn niet bereid
onze vrijheid op te geven
ik zal niet leven
in een yoert
onder een arbeiderssovjet

de mensen zullen het werk neerleggen
ze zullen de straat opgaan
zich verenigen
wij zullen voor een ander
europa
kiezen
mevrouw krimp

tina
luc
pascal

22.

ik laat deze week nog
een referendum
uitschrijven
wat bedoel je
een referendum

waarin de bevolking
zich kan uitspreken over
de sociaaleconomische hervormingen
die u ons oplegt
ben je gek
hoezo?

één
wij leggen het niet op
wij leggen het voor
tw –

goed
dus
daarom
we leggen het voor
aan de bevolking
en twee?

je hebt geen keuze luc
dus
leg je het niet voor
dat heet
opleggen

ik heb geen tijd voor semantische discussies
voor mij is het wezenlijk tina

ik ben een democratisch verkozen
regeringsleider
van een soeverein land
ik zal niet zomaar pikken
wat een of andere ambtenaar van europa
mij dicteert

begrijp je wat ik zeg?
wat willen jullie eigenlijk?
meer europa?
of gewoon meer duits geld?
wel dat geld is niet gratis

slik je trots door
en neem je verantwoordelijkheid man

waar het om gaat
is dat dit land de dingen doet
die noodzakelijk zijn
om het vertrouwen van de markten
te herstellen
en het vertrouwen van je buitenlandse partners en collega's
te herwinnen

steeds dat woord
noodzakelijk
het vertrouwen van de markten
het vertrouwen van de partners
die zijn noodzakelijk
wel
ik vind het vertrouwen van mijn kiezers
noodzakelijk

tina

luc

pascal

dit is een dealbreaker
dit kan niet
je zet de hele redding op het spel
ik zal dit niet toestaan
nee
natuurlijk
de nationale politici
moeten de Europese dwang natuurlijk slikken
de wil van de ECB
het IMF
but then again
wat is het verschil
met de vrije markt
de multinationals
de banken
de internationale markten
die ons ook dicteren
wat we moeten doen
je schijnt niet te begrijpen
dat de gemaakte afspraken
precies in het belang van het land zijn
je bevolking zelf
heeft groot belang bij het uitvoeren
van deze afspraken
afspraken?
het is een dictaat tina
er is geen andere weg

tenzij de –
de vrede in Europa is niet meer vanzelfsprekend
luc

de laatste dictaturen
in Europa
zijn gevallen in 1974
dat is nog niet zo lang geleden
mevrouw krimp
in Spanje
Portugal
en Griekenland
ik ben niet van plan
diezelfde landen
nu te volgen
in het installeren
van een nieuwe dictatuur
je vergist je luc
de laatste dictaturen
in Europa
zijn gevallen in 89
het was een overwinning
van het vrije Westen
op het communisme
of is dat wat je voor ogen hebt

jouw grote angst
is dat het volk zich
op zal stellen
als massa

als een brok irrationele energie

zolang de massa zwijgt
kan ze geen kwaad
tina

zolang ze zich
maar niet uitspreekt

tina

luc
pascal

tina

zolang ze zich
niet
uitspreekt –

kijk **uit** het raam

ze staat daarbuiten
ze wacht

hoor je ze

als je goed luistert
kan je ze al
horen hijgen

ik zal de massa voor je
laten spreken
tina

ik zal de massa
laten spreken

ik laat jou
mij niet kapot maken

jij gaat mij niet
kapot maken

hoor je dat

jij gaat mij

niet

kapot
maken

*(hij grijpt haar in het gezicht
en in het kruis
ze slaat
hij laat meteen los)*

sorry
dat was niet
de bedoeling

luc
godverdomme

luc

23.

fok
fok
fok
godverdomme luc
godverdomme
godverdomme
godverdomme
ik –

ik

waar ben ik mee bezig
waar ben ik mee bezig

die vraag
rent me als een hond achterna
hoe hard ik er ook van wegloop

eerste minister van mijn kloten
ik kom niet tot handelen
niet tot de essentie

is er eigenlijk iemand
die weet
wie ik ben
wat ik wil
waar ik voor sta

sta ik ergens voor
kies ik wel het doel
waar ik ons mee vooruit help
ons
wij
allemaal
de dreiging is groot
en ik heb niet het gevoel
dat we sterk staan
eensgezind
beslist
met een plan
de juiste wapens in de hand

onze ideeën zijn op
onze macht is uitgewerkt
ons geld uitgegeven

we zijn dik
depressief
opgebrand
moe
verslaafd
vol en leeg tegelijk

en ondertussen
verschuift de macht in de wereld
en ik schijt in mijn broek
en ik ben niet de enige

en china wordt het nieuwe amerika
maar dan
sluwer
en wreder

luc

en wij moeten even snel
en meedogenloos worden

we zijn op weg
naar een hardere
en lelijkere wereld
we weten dat we op het verkeerde pad zijn
maar dat
maken we goed
door zo hard mogelijk te gaan

en ik los
ik los
de politiek
ook al wil ik ze doorgeven
we geven alles prijs
privacy
tijd
ruimte
water
eten
alles
we geven onze levens prijs
onze kinderen

probeer de angst
vast te houden
hou ze vast
hou ze vast
dat gaat niet
ze laat zich niet grijpen

is er een uitweg?
ja
altijd
welke?
niet pijnloos
niet zonder strijd

24.

en nu eindigt het verhaal
voorlopig hier
de landen uitgekleeft en bloot
de wereld blut en kaal en broos
de mensen in verwarring in de straten

wat gaan wij doen?

in oude tijden
was stilstaan een gebod
na zes dagen werken

de mens zou rusten
en naar zijn arbeid omkijken
en elke zeven jaar
werden het land dan braak gelegd
de schulden kwijtgescholden
slaven bevrijd
en de akkers teruggeschonken aan families

control en alt en dan delete

want als de economie haar doel verliest
blijft alleen nog groei over als richting
en door die doelloosheid
en groei om groei
ontstaat ontredding
en angst
want wie alleen maar groeit
maar niet beweegt
niet terugkijkt of vooruit
dijt uit
wordt dik
zit stil
wordt oud
en heeft de jeugd niks te vertellen

want de schulden die de dikken
hadden opgestapeld
waren geen schulden uit gebrek
maar uit overschot en uit onmatigheid
en leidden ons recht naar een vreemd
moreel bankroet

want de welvaart van vandaag
blijkt niets waard
omdat ze de welvaart van morgen ondermijnt

en de toekomst is allang begonnen

en de kinderen
die ik zal krijgen
zullen het leven zien
in een vijandig klimaat
en opgroeien
met uitgeputte grondstoffen
de verwoesting van het milieu
de decimering van de soorten
voedselschaarste
volksverhuizing

en bijna onvermijdelijk ook

kind

oorlog

dus kom
er is geen tijd meer te verliezen
sta op
ga mee naar buiten
laat ons niet bang zijn
houd moed
laat ons een ander leven kiezen

want de hoop
zo zegt het spreekwoord
sterft het laatst

sd
november 2013